

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 февруари 2022 г.

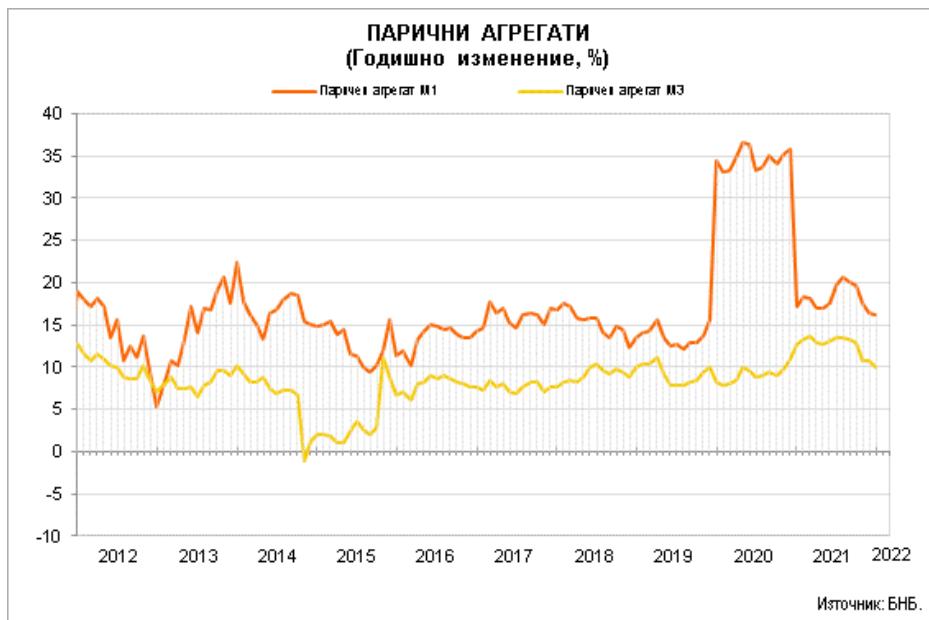
12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Януари 2022 г.

През януари 2022 г. широките пари (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 10% при 10.7% годишното нарастване през декември 2021 година. В края на януари 2022 г. широките пари са 125.758 млрд. лв. (85.7% от БВП³) при 125.776 млрд. лв. към декември 2021 г. (95.6% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^{4,5}$ се увеличава през януари 2022 г. с 16.2% на годишна база (16.5% годишен ръст през декември 2021 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*. На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за декември 2021 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен мaturитет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търговски инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и реало-сделки).

³ При БВП в размер на 131.502 млрд. лв. за 2021 г. и в размер на 146.819 млрд. лв. за 2022 г. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (pari извън Парично-финансови институции и овърнайт-депозити в левове и чуждестранна валута).

⁵ Във връзка с извършен анализ на банковите продукти и в съответствие с методологическите изисквания, с данните към януари 2020 г., са прекласифицирани прехвърляеми спестовни депозити от показател *Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца* в показател *Овърнайт депозити* на сектор *Домакинства*. Прекласификациите са нетрансакционни изменения в данните с еднократен ефект - за допълнителна информация относно дефинициите на финансовите потоци виж *Методологически бележки* към данните по парична статистика.

В края на януари 2022 г. депозитите⁶ на неправителствения сектор⁷ са 101.852 млрд. лв. (69.4% от БВП), като годишното им увеличение е 8.3% (9.1% годишно повишение през декември 2021 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 31.523 млрд. лв. (21.5% от БВП) в края на януари 2022 година. В сравнение със същия месец на 2021 г. те се увеличават със 7.8% (8.5% годишно повишение през декември 2021 година). Депозитите на *финансовите предприятия* нарастват с 11.1% на годишна база през януари 2022 година (16.9% годишно повишение през декември 2021 г.) и в края на месеца достигат 3.583 млрд. лв. (2.4% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 66.747 млрд. лв. (45.5% от БВП) в края на януари 2022 година. Те се увеличават с 8.3% спрямо същия месец на 2021 г. (9% годишен ръст през декември 2021 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 78.329 млрд. лв. в края на януари 2022 година. Те се увеличават с 11.8% спрямо същия месец на 2021 г. (12.5% годишно повишение през декември 2021 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 78.515 млрд. лв. и нараства спрямо януари 2021 г. с 11% (11.9% годишно увеличение през декември 2021 година). През януари 2022 г. вземанията от неправителствения сектор⁸ се увеличават с 8.7%, като достигат 73.712 млрд. лв. (8.8% годишно увеличение през декември 2021 година).

В края на януари 2022 г. кредитите за неправителствения сектор са 71.362 млрд. лв. (48.6% от БВП) при 71.156 млрд. лв. към декември 2021 г. (54.1% от БВП). През януари 2022 г. те се увеличават на годишна база с 8.5% (8.7% годишно повишение през декември 2021 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чийто обем за последните дванадесет месеца е 219 млн. лева. На годишна база

⁶ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁷ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансова предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомагатели*, *Каптивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

⁸ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо- сделки, дългови ценни книжа и акции и други капиталови инструменти.

продадените кредити⁹ от *Други ПФИ* са 219.1 млн. лв. (в т. ч. 4.3 млн. лв. през януари 2022 г.), а обратно изкупените кредити – 0.1 млн. лв. (през януари 2022 г. няма обратно изкупени кредити).

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 4.8% на годишна база през януари 2022 г. (4.6% годишно повишение през декември 2021 г.) и в края на месеца достигат 37.597 млрд. лв. (25.6% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 29.049 млрд. лв. (19.8% от БВП) в края на януари 2022 година. Спрямо същия месец на 2021 г. те се увеличават с 13.6% (13.4% годишно повишение през декември 2021 година). В края на януари 2022 г. *жилищните кредити* са 14.236 млрд. лв. и нарастват на годишна база със 17.9% (17.6% годишно увеличение през декември 2021 година). *Потребителските кредити* възлизат на 13.286 млрд. лв. и се увеличават с 11.2% спрямо януари 2021 г. (11.1% годишно повишение през декември 2021 година). На годишна база *другите кредити*¹⁰ намаляват с 6.6% (4.5% годишно понижение през декември 2021 г.), като достигат 369.3 млн. лева. Кредитите за *Работодатели и самонаети лица* се увеличават с 4.2% на годишна база през януари 2022 г. (5.8% годишно повишение през декември 2021 г.) и в края на месеца са 380.3 млн. лв.

Кредитите, предоставени на *финансови предприятия*, са 4.716 млрд. лв. (3.2% от БВП) в края на януари 2022 година. В сравнение с януари 2021 г. те се увеличават с 9.6% (15% годишно повишение през декември 2021 година).

Графика 3

Източник БНБ.

⁹ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчитаните кредити не попадат в обхвата на показателя.

¹⁰ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹¹ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са преструктурирани¹² или са необслужвани¹³. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са преструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 71.490 млрд. лв. в края на отчетния месец при 71.267 млрд. лв. в края на декември 2021 година. Те нарастват с 6.7% в сравнение с януари 2021 г. (7% годишно повишение през декември 2021 година). През януари 2022 г. *чуждестранните активи* се увеличават с 11.7% (11.3% годишен ръст през декември 2021 г.), като достигат 84.773 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 13.283 млрд. лв. и на годишна база нарастват с 50.2% (41.7% годишно повишение през декември 2021 година).

¹¹ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹² Преструктурирани кредити са тези, които са определени като преструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹³ Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2018	2019	2020	Декември 2021	Януари 2022	
					Сaldo (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА М3						
ПАРИ М3 (=1+2+3)	8.8	9.9	10.9	10.7	125,758	10.0
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	12.2	15.5	35.8	16.5	98,192	16.2
1.1. Пари извън ПФИ	10.0	10.5	12.2	16.0	22,302	15.3
1.2. Овърнайт депозити	13.1	17.6	44.8	16.6	75,891	16.5
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	4.7	2.3	-27.0	-5.6	27,566	-7.7
2.1. Депозити с договорен мaturитет до 2 г.	5.5	1.3	1.8	-5.9	26,959	-8.0
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	2.7	4.8	-95.2	6.3	607	6.5
3. М3 - М2(=3.1.)	-99.3	-100.0	0.0	0.0	0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо- сделки)	-99.3	-100.0	0.0	0.0	0	0.0
ИЗТОЧНИЦИ НА М3						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	8.4	3.1	15.3	7.0	71,490	6.7
1.1. Чуждестранни активи	8.3	3.1	12.3	11.3	84,773	11.7
1.2. Чуждестранни пасиви	7.8	2.9	-4.7	41.7	13,283	50.2
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	7.8	14.1	5.4	12.5	78,329	11.8
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	7.5	11.5	7.9	11.9	78,515	11.0
2.1.1. Вземания от сектор Държавно управление ¹	-212.1	243.8	384.7	85.5	4,803	63.2
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	8.9	9.7	4.5	8.8	73,712	8.7
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ³	17.7	279.7	-161.7	66.1	-186	72.3
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	7.3	9.7	9.7	9.1	101,852	8.3
1. Нефинансови предприятия	5.2	14.3	10.5	8.5	31,523	7.8
2. Финансови предприятия	16.9	2.4	2.0	16.9	3,583	11.1
3. Домакинства и НТООД	7.7	8.0	9.7	9.0	66,747	8.3
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1. Нефинансови предприятия	5.4	5.9	3.0	4.6	37,597	4.8
2. Финансови предприятия ⁵	23.7	46.9	3.6	15.0	4,716	9.6
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	11.2	9.5	6.6	13.4	29,049	13.6
3.1. Овърдрафт	2.2	-2.4	-9.0	-0.5	1,158	-0.3
3.2. Жилищни кредити	11.8	14.5	11.6	17.6	14,236	17.9
3.3. Потребителски кредити	16.6	10.8	5.0	11.1	13,286	11.2
3.4. Други кредити	-24.1	-40.9	-22.0	-4.5	369	-6.6
в т. ч. Работодатели и самонаети лица	-	-	-	5.8	380	4.2

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ECB/2013/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор Държавно управление включват нетните вземания от Централно държавно управление и вземанията от Местно държавно управление и Социално-сигурителните фондове. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на Парично-финансовите институции към сектор Държавно управление.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор Нефинансови предприятия, финансово предприятие (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомагатели*, *Капитални финансово институции и заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор Домакинства и НТООД (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви (нето)*, *Нефинансови активи* и *Отношения между Парично-финансови институции (нето)*.

⁴ В Други парично-финансови институции (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2018	2019	2020	Декември 2021	Януари 2022
КОМПОНЕНТИ НА М3					
ПАРИ М3 (=1+2+3)	8.8	9.9	10.9	10.7	10.0
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	6.8	8.9	21.6	12.2	12.0
1.1. Пари извън ПФИ	1.6	1.7	2.0	2.7	2.6
1.2. Овърнайт депозити	5.1	7.2	19.6	9.5	9.4
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	2.1	1.0	-10.7	-1.5	-2.0
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	1.7	0.4	0.5	-1.5	-2.0
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	0.4	0.6	-11.2	0.0	0.0
3. М3 - М2 (=3.1.)	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА М3					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	8.4	3.1	15.3	7.0	6.7
1.1. Чуждестранни активи	9.7	3.6	14.5	12.9	13.3
1.2. Чуждестранни пасиви	1.4	0.5	-0.8	6.0	6.6
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	7.5	11.5	7.9	11.9	11.0
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	-1.4	1.7	3.4	3.4	2.6
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	8.9	9.8	4.5	8.5	8.4
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	8.1	9.1	4.2	8.1	7.9
а) Нефинансови предприятия	3.1	3.3	1.6	2.3	2.4
б) Финансови предприятия ³	1.0	2.3	0.2	0.9	0.6
в) Домакинства и НТООД	4.0	3.6	2.4	4.9	4.9

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ECB/2012/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление и Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансово предприятие (сектори *Инвестиционни фондове, Финансови посредници, Финансови спомагатели, Каптивни финансово институции и заемодатели, Застрахователни дружества и Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за декември 2021 г. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.